

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 15.10.2014
C(2014) 7287 final

VERSIUNE PUBLICĂ

Acest document este pus la dispoziție numai
în scop informativ.

Obiect: Ajutor de stat SA.39042 (2014/N) – România
Schemă de ajutor de stat privind exceptarea parțială a consumatorilor industriali electro-intensivi de la plata certificatelor verzi aferente cotei obligatorii, conform Legii nr. 220/2008, cu modificările și completările ulterioare

Stimate Domnule ministru,

1. PROCEDURĂ

- (1) În urma notificării electronice confirmate și înregistrate de Comisie la data de 2 iulie 2014, autoritățile române au notificat un ajutor sub forma unei finanțări reduse a sprijinului pentru electricitatea din surse regenerabile de energie, planificat a fi acordat marilor consumatori de energie.
- (2) Urmare a solicitărilor trimise de Comisie, autoritățile române au furnizat informații suplimentare la 14 august 2014 și 24 septembrie 2014.

Titus CORLĂȚEAN
Ministrul Afacerilor Externe
Alea Alexandru 31
Sector 1
RO-011822-BUCUREȘTI

2. DESCRIEREA DETALIATĂ A MĂSURILOR ÎN CAUZĂ

2.1. Sistemul de sprijin menit să promoveze producția de electricitate din surse regenerabile

- (3) Legea 220/2008 a instituit un sistem de promovare a producției de electricitate din surse regenerabile de energie (SRE), aprobat prin Decizia din 13 iulie 2011 a Comisiei în cazul SA.33134 (2011/N) („Schema de sprijin pentru SRE”)¹. Schema de sprijin pentru SRE este un sistem de sprijin bazat pe certificate verzi, în cadrul căruia producătorii eligibili de electricitate din SRE (producătorii de „E-SRE”) primesc un anumit număr de certificate verzi, în funcție de tehnologia utilizată, pentru fiecare MWh produs și furnizat în rețeaua de electricitate. Furnizorilor de electricitate li se impune obligația de a achiziționa o cotă obligatorie de certificate verzi.
- (4) Certificatele verzi sunt acordate lunar producătorilor de E-SRE de către Operatorul de Transport și de Sistem (OTS). Acestea pot fi comercializate pe piața certificatelor verzi, perioada de valabilitate a certificatelor verzi acordate producătorilor fiind de 12 luni. Valoarea de comercializare a certificatelor verzi se stabilește în cadrul unor mecanisme concurențiale și poate fluctua între limitele stabilite de lege: (a) o valoare minimă de comercializare de 27 EUR pentru un certificat verde și (b) o valoare maximă de comercializare de 55 EUR pentru un certificat verde, indexate anual începând din 2011.
- (5) Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei din România (ANRE) a emis *Metodologia de stabilire a cotelor anuale de achiziție de certificate verzi* (aprobată prin Ordinul nr. 45/2011 al ANRE), în temeiul articolului 8 alineatul (8) din legea 220/2008, republicată. În conformitate cu această metodologie, cota anuală estimată pentru certificatele verzi obligatorii reprezintă numărul de certificate verzi pe care un furnizor trebuie să-l achiziționeze pentru fiecare MWh de electricitate pe care îl vinde consumatorilor finali (inclusiv numărul de certificate verzi utilizate pentru propriul consum final, altul decât propriul consum tehnologic), fiind stabilit ca raportul dintre numărul total de certificate verzi emise și consumul final de electricitate din anul în care a fost efectuată analiza.
- (6) În cazul în care furnizorii nu ating cota anuală obligatorie de certificate verzi, calculată pe baza numărului de certificate verzi achiziționate și volumul de electricitate furnizat consumatorilor finali, furnizorii respectivi trebuie să plătească o penalitate pentru certificatele verzi care nu au fost achiziționate, la valoarea de 110 EUR (indexată începând din 2011) pentru fiecare certificat verde neachiziționat.

¹ România a notificat modificările aduse schemei aprobate de sprijin pentru SRE. Aceste modificări sunt evaluate separat, în cazul SA.37177 (2014/N), și nu fac obiectul prezentei decizii.

- (7) La articolul 8 alineatul (8)², Legea nr. 220/2008, modificată și completată, prevede posibilitatea ca un procent din volumul de electricitate furnizată consumatorilor finali să fie scutit de la aplicarea dispozițiilor legii în cauză.
- (8) În temeiul acestor dispoziții, Guvernul României a emis Hotărârea de Guvern nr. 495/2014 ("Hotărârea de Guvern") pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind exceptarea unor categorii de consumatori finali de la aplicarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie („măsura notificată”)³.

2.2. Reducerea finanțării privind sprijinul pentru SRE acordat marilor consumatori de energie

- (9) Consumatorii finali suportă costurile schemei de sprijin pentru SRE, întrucât costurile certificatelor verzi trebuie să fie transferate de către furnizori la consumatorii finali. Schema de sprijin pentru SRE a condus la o creștere a producției de energie electrică din SRE. Începând din 2011, utilizatorii finali s-au confruntat cu costuri în creștere ale energiei electrice. Conform autorităților române, consecințele acestor creșteri de prețuri sunt semnificative, în special în ceea ce privește marii consumatori de energie electrică, punând în pericol competitivitatea lor pe piața internă europeană, dar și pe piața globală.
- (10) Pe baza informațiilor prezentate de România, marii consumatori de energie reprezintă 20 % din consumul final brut de energie electrică, fiind cei mai mari generatori de locuri de muncă din țară. Majoritatea acestor mari consumatori industriali concurează pe piețele mondiale și nu pot transfera asupra clienților majorarea costurilor legate de sprijinul pentru energia din surse regenerabile fără să își pună în pericol poziția concurențială, având în vedere că se confruntă cu o concurență acerbă din partea companiilor aflate în afara UE, în zone cu constrângeri de mediu mai puțin stringente.
- (11) Conform argumentelor invocate de România, prețul ridicat la energie, ca urmare a schemei de sprijin pentru SRE, atrage după sine un risc crescut de relocalizare a marilor consumatori de energie electrică, care constituiau în anul 2012 cel mai mare generator de locuri de muncă, furnizând în mod direct aproximativ 760 000 de locuri de muncă și, în mod indirect, aproximativ 1 500 000. În același timp, relocalizarea ar putea avea un impact negativ asupra mediului în ansamblu. De asemenea, ar apărea un efect economic negativ, având în vedere că cei mai mari consumatori de electricitate contribuie cu aproximativ 5,8 % la PIB-ul României (cifra este valabilă pentru anul 2011), precum și un efect social negativ, întrucât reducerea numărului de locuri de muncă din cauza relocării ar avea drept rezultat o rată a șomajului mai ridicată.

² Această dispoziție a fost introdusă prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2013, astfel cum a fost aprobată, cu modificările și completările aduse prin Legea nr. 23/2014.

³ Hotărârea de Guvern a fost modificată atât prin actul publicat în Monitorul Oficial nr. 582/4.8.2014, cât și prin Hotărârea de Guvern nr. 620/2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 573/31.7.2014.

- (12) Conform autorităților române, măsura notificată a fost stabilită în conformitate cu secțiunea 3.7.2. din Orientările Uniunii privind ajutorul pentru mediu și energie 2014-2020 („EEAG”)⁴.
- (13) Metodologia de stabilire a cotelor anuale pentru achiziționarea de certificate verzi, aprobată prin Ordinul nr. 45/2011 al ANRE, revizuită prin Ordinul nr. 49/2014 emis de ANRE, prevede că această cotă se calculează ca raport între numărul total de certificate verzi estimate și consumul final de energie electrică estimat. Autoritățile române au explicat că, prin exceptarea unei părți din volumul de energie electrică furnizată marilor consumatori de energie, în consumul final de energie electrică estimat nu se va mai ține seama de această parte. În consecință, această cotă va crește, iar costurile suportate anterior de către marii consumatori de energie pentru partea exceptată din volumul de electricitate consumată vor fi redistribuite către partea neexceptată din volumul de energie electrică (electricitatea consumată de utilizatorii neexceptați, plus partea neexceptată din electricitatea consumată de marii consumatori de energie).
- (14) Autoritățile române au estimat că exceptarea poate fi acordată pentru un consum anual de aproximativ 9 TW/an. Estimarea are la bază codurile NACE prevăzute în anexa 3 din EEAG, coroborate cu datele furnizate de Institutul Național de Statistică, prin însumarea consumului anual estimat al numărului potențial maxim de beneficiari ai schemei. În pofida estimării de mai sus, autoritățile române au precizat că aceasta nu este decisivă și că ajutorul va fi acordat tuturor beneficiarilor care îndeplinesc condițiile de eligibilitate.
- (15) Beneficiarii schemei notificate sunt companiile industriale care desfășoară o activitate principală ori secundară conformă cu codurile NACE prevăzute în anexa 3 din EEAG.
- (16) România a explicat că a inclus beneficiarii eligibili care desfășoară numai activitățile secundare prevăzute de anexa 3 din EEAG pentru a se asigura că activitățile care ating procentajul care reflectă un consum mare de energie electrică (electro-intensitate) beneficiază de ajutor în temeiul schemei, dacă aceste activități sunt desfășurate de un beneficiar a cărui activitate principală este diferită și nu este prevăzută în anexa 3 din EEAG. Acești beneficiari ar primi ajutor doar pentru consumul de energie electrică legat de activitatea secundară eligibilă și nu pentru consumul total de energie electrică.
- (17) Pentru a fi eligibile, activitățile trebuie să se desfășoare în sedii înregistrate la Registrul Comerțului ca sucursale secundare/puncte de vânzare secundare pentru care, atunci când înființează sucursala/punctul de vânzare secundar, întreprinderea declară activitățile specifice ale acestora. România a confirmat că, la aprobarea exceptării, se va ține seama exclusiv de consumul unor astfel de sucursale/puncte de vânzare secundare. Solicitantul va trebui să prezinte certificate emise de Registrul Comerțului în care se atestă că au fost declarate activitățile specifice desfășurate de sucursalele secundare/punctele de vânzare secundare. Întreprinderile care desfășoară o activitate secundară eligibilă pentru măsura notificată vor trebui să țină un bilanț separat cu privire la activitatea secundară respectivă. România estimează că, în prezent, doar un

⁴ JO C 200 din 28 iunie 2014, p. 1.

singur beneficiar îndeplinește condițiile necesare pentru a beneficia de ajutor pentru activitatea secundară desfășurată (și anume, producția de produse petroliere rafinate, activitatea principală fiind extracția țițeiului).

- (18) Marii consumatori de energie care beneficiază de schema de ajutor notificată vor plăti (adică vor acoperi costul) certificatelor verzi aferente cotei obligatorii în legătură cu procentajele variabile ale consumului de energie electrică, în funcție de volumul consumului de electricitate, astfel:
- i. 15% în cazul unei electro-intensități mai mari de 20%,
 - ii. 40% în cazul unei electro-intensități cuprinsă între 10-20%,
 - iii. 60% în cazul unei electro-intensități cuprinsă între 5-10%.
- (19) Rezultă că beneficiarii sunt exceptați de la plata certificatelor verzi corespunzător unor procentaje de 85%, 60% sau 40% din energia electrică pe care o consumă.
- (20) Electro-intensitatea se calculează în conformitate cu anexa 4 din Orientările Uniunii privind ajutorul pentru mediu și energie, astfel:

$$\frac{\text{Consumul de energie electrică} * \text{prețul energiei electrice}}{(\text{VAB } n + \text{VAB } n-1 + \text{VAB } n-2)/3}$$

unde:

- VAB (valoarea adăugată brută) = cifra de afaceri plus producția capitalizată plus alte venituri operaționale plus/minus variația stocurilor minus achiziționarea de mărfuri și servicii (exclusiv costurile cu personalul) minus taxele nedeductibile pe produse în funcție de cifra de afaceri minus taxele și spezele aferente producției;
- n= exercițiul financiar anterior anului în care este solicitată exceptarea;
- *consumul de energie electrică* = media aritmetică a consumului de energie electrică al întreprinderii în ultimii 3 ani;
- *prețul energiei electrice* = prețul mediu de vânzare cu amănuntul a energiei electrice, aplicabil întreprinderilor cu un nivel de consum similar, așa cum rezultă din raportul anual cel mai recent cu privire la supravegherea pieței energiei electrice, publicat pe site-ul Agenției Naționale de Reglementare în domeniul Energiei. Prețul energiei electrice include, de asemenea, prețul integral al finanțării sprijinului privind energia electrică produsă din surse regenerabile de energie care ar fi transferat întreprinderilor în absența reducerilor⁵.

⁵ Articolul 2 alineatul (5) punctul (iv) din Hotărârea de Guvern nr. 495/2014 se referea inițial doar la anul 2013, ca an de referință pentru prețul la energie electrică. La solicitarea Comisiei, autoritățile române au procedat la modificarea acestei condiții și, la 24 septembrie 2014, au prezentat Comisiei un nou proiect, incluzând modificarea introdusă.

- (21) În cazul noilor întreprinderi a căror perioadă de funcționare este mai mică de un an, se vor folosi, pentru primul an, datele estimative aferente primului an de funcționare. În cel de al 2-lea an de funcționare se vor utiliza datele aferente primului an de funcționare. În cel de al 3-lea an de funcționare se vor utiliza datele aferente anilor 1 și 2 de funcționare. Începând din anul 4 se va utiliza media aritmetică a primilor trei ani.
- (22) Autoritățile române supun reducerea finanțării sprijinului pentru SRE unor criterii de eligibilitate suplimentare, în plus față de cele prevăzute de EEAG. Întreprinderile eligibile:
- i. nu trebuie să înregistreze datorii/arierate către bugetele componente ale bugetului general consolidat din bugetul de stat;
 - ii. trebuie să asigure efectuarea de către experți acreditați independenți a unui audit al energiei electrice și trebuie să pună în aplicare măsuri menite să le îmbunătățească eficiența energetică;
 - iii. trebuie să își mențină activitățile în cadrul SEE pe toată perioada schemei de ajutor și nu pot concedia mai mult de 25 % din numărul de angajați pe care îi aveau la momentul calificării pentru măsura notificată⁶;
 - iv. trebuie să încheie și să ducă la îndeplinire parteneriate cu instituțiile educaționale pentru specializări în domeniul lor de activitate (școli profesionale, formare la locul de muncă, burse de studii etc.), să finanțeze echipamentul necesar pentru laboratoarele din licee și din universități, precum și programele de formare profesională pentru studenți și profesori, în scopul de a reduce decalajul dintre teorie și practică, de a spori nivelul profesional și de a atrage personal competent.
- (23) Articolul 8 din Hotărârea de Guvern prevede că nerespectarea de către beneficiari a condițiilor stabilite în hotărârea menționată atrage după sine aplicarea de către Ministerul Economiei a măsurilor necesare pentru recuperarea ajutorului de stat, în conformitate cu dispozițiile europene și naționale. Autoritățile române au explicat faptul că, în cazul în care se constată că un beneficiar nu mai respectă condițiile de eligibilitate, acesta nu va mai beneficia în viitor de dreptul de a obține ajutor. Cu toate acestea, nu se va solicita rambursarea ajutorului acordat în perioada anterioară în care beneficiarul respectase toate condițiile de eligibilitate. În plus, în cazul în care același beneficiar va îndeplini din nou toate condițiile într-o etapă ulterioară și în perioada pe valabilitate a măsurii notificate, acesta va redeveni eligibil din momentul în care sunt îndeplinite toate condițiile.

⁶ Inițial, condiția stabilită în Hotărârea de Guvern nr. 495/2014 prevedea menținerea activităților în România. Cu toate acestea, ca urmare a discuțiilor cu Comisia și în vederea eliminării oricăror preocupări legate de eventuale restricții la libertatea de stabilire, la data de 24 septembrie 2014 România a prezentat Comisiei un proiect modificat, angajându-se să modifice condiția respectivă și dispunând ca beneficiarii să își mențină activitățile în cadrul SEE.

- (24) Autoritățile române au explicat faptul că cerința prevăzută la punctul (ii) de mai sus va fi considerată drept îndeplinită în cazul în care beneficiarul pune în aplicare toate măsurile sau o parte din măsurile identificate în auditul inițial privind eficiența energetică. Beneficiarul decide ce măsuri intenționează să își asume pentru a le pune în aplicare, și toate măsurile asumate trebuie să fie puse în aplicare în vederea îndeplinirii criteriului de eficiență energetică, indiferent de numărul de măsuri asumate (de exemplu, chiar și în cazul în care a fost asumată o singură măsură).
- (25) De asemenea, România a mai precizat că cerința de la punctul (iv) va fi considerată drept îndeplinită, indiferent de locația în care se află instituția, de valoarea monetară a acordului de parteneriat și de durata acestuia.
- (26) Întreprinderile care doresc să obțină ajutorul trebuie să depună la autoritatea responsabilă cu schema de ajutor (Ministerul Economiei) o cerere de aprobare a exceptării⁷. Cererea trebuie să fie însoțită de documentele în baza cărora se poate dovedi că sunt îndeplinite toate condițiile de eligibilitate, în conformitate cu anexa la Hotărârea de Guvern.
- (27) După evaluarea cererilor, prevăzută a se încheia în 30 de zile lucrătoare de la data înregistrării cererii, Ministerul Economiei trimite solicitanților fie aprobarea exceptării, fie o notificare în care precizează că cererea de exceptare este incompletă sau o scrisoare de respingere a cererii.
- (28) Beneficiarii schemei de ajutor notifică aprobarea exceptării atât Agenției Naționale de Reglementare în domeniul Energiei, cât și propriilor furnizori de energie electrică. În continuare, furnizorul este exceptat de la obligația de a achiziționa un anumit număr de certificate verzi corespunzător cantității de electricitate exceptată pe care a furnizat-o clientului său, beneficiar al măsurii notificate. Cu toate acestea, întrucât cota anuală estimată de achiziție de certificate verzi se calculează ca raport dintre numărul total de certificate verzi estimate și consumul final de energie electrică, prin exceptarea unei cantități din energia electrică furnizată cota obligatorie achiziționată de certificate verzi este majorată în ceea ce privește partea neexceptată din consum (inclusiv partea neexceptată din consumul la nivelul beneficiarilor). Autoritățile române precizează că numărul global de certificate verzi vândute pe piață nu se va modifica în urma exceptării. Redistribuirea se va face la nivel național, și nu la nivelul fiecărui furnizor de energie electrică.

2.3. Durata, autoritatea care acordă măsura de ajutor, temeiul juridic și bugetul

- (29) Durata măsurii notificate cuprinde perioada până la 31 decembrie 2024, Ministerul Economiei fiind autoritatea care acordă această măsură.
- (30) Inițial, România planificase punerea în aplicare a măsurii începând din 1 august 2014. Cu toate acestea, România a confirmat că măsura nu va fi pusă în aplicare înainte de a fi aprobată de Comisie. În proiectul de hotărâre a guvernului transmis de România la 24

⁷ Aceasta a fost anexată proiectului de Hotărâre de Guvern prezentat de România la 24 septembrie 2014.

septembrie 2014, s-a indicat că măsura va fi pusă în aplicare începând din 1 decembrie 2014.

- (31) Autoritățile române au estimat că un consum anual de aproximativ 9 TW/an ar fi eligibil pentru exceptare. Consumul anual exceptat de la plata subvențiilor pentru sursele regenerabile de energie a fost calculat pe baza codurilor NACE prevăzute în anexa 3 la orientări, coroborat cu datele primite de la Institutul național de Statistică, prin însumarea consumului anual estimat al numărului potențial maxim de beneficiari ai măsurii notificate.
- (32) Numărul estimat de beneficiari este de 300, iar bugetul total alocat măsurii notificate este de 750 de milioane EUR, în timp ce bugetul anual este estimat la 75 de milioane EUR.

2.3.1. *Transparență și monitorizare de către stat*

- (33) Autoritățile române modifică hotărârea de guvern pentru a se conforma cerințelor de transparență prevăzute la punctele 104-106 din EEAG, în sensul proiectului modificat de Hotărâre de Guvern transmis la data de 24 septembrie 2014.
- (34) Informațiile solicitate la punctele 104-106 din EEAG vor fi publicate pe site-ul internet al Ministerului Economiei.
- (35) Ministerului Economiei și ANRE le-au fost atribuite diverse sarcini de monitorizare. Printre altele, Ministerul Economiei trebuie să monitorizeze dacă se respectă condițiile impuse de legislația europeană și națională, inclusiv condițiile prevăzute în hotărârea de guvern. În conformitate cu proiectul de Hotărâre de Guvern transmis la 24 septembrie 2014, Ministerul Economiei monitorizează măsura notificată, îndeosebi în ceea ce privește calcularea electro-intensității și îndeplinirea condițiilor, așa cum sunt prevăzute în documentele depuse de beneficiari până la data de 15 mai din fiecare an. În cazul în care în timpul monitorizării ex-post se constată o plată excedentară, Ministerul Economiei adoptă măsurile necesare pentru ca plata excedentară în cauză să fie rambursată înainte de data de 1 iulie a anului următor.

2.4. Alte elemente

2.4.1. *Cumulul*

- (36) Autoritățile române au precizat că ajutorul acordat în temeiul măsurii notificate nu poate fi cumulat cu alte tipuri de ajutor în scopul acoperirii aceluiași costuri eligibile.

2.4.2. *Nu se acordă un nou ajutor atâta timp cât nu a fost recuperat ajutorul incompatibil precedent*

- (37) Autoritățile române s-au angajat să suspende plata ajutorului notificat în cazul în care beneficiarul mai dispune de un ajutor ilegal anterior, declarat incompatibil printr-o decizie a Comisiei (fie privind un ajutor individual, fie o schemă de ajutor), până când beneficiarul respectiv rambursează sau plătește într-un cont blocat valoarea totală a ajutorului ilegal și incompatibil, precum și dobânda de recuperare aferentă.

3. EVALUAREA MĂSURII

3.1. Existența ajutorului în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE

- (38) În temeiul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, cu excepția derogărilor prevăzute de tratate, sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre.
- (39) România a notificat măsura, calificând-o drept ajutor de stat pentru marii consumatori de energie, prin urmare nu contestă existența ajutorului de stat.
- (40) Măsurile care, sub diferite forme, reduc sarcinile care grevează în mod normal bugetul unei întreprinderi și care, astfel, fără a fi subvenții în sensul strict al cuvântului, sunt de aceeași natură și au efecte identice, sunt considerate ajutoare⁸.
- (41) Curtea a hotărât, de asemenea, că, în cazul exceptării de la taxe, pentru a dovedi că un avantaj este selectiv, Comisia trebuie să demonstreze faptul că măsura în cauză dă naștere la diferențe între întreprinderile care, în ceea ce privește obiectivul urmărit prin măsura respectivă, se află, *de facto* și *de jure*, într-o situație comparabilă. Conceptul de ajutor nu cuprinde măsurile care generează tratarea în mod diferit a întreprinderilor în ceea ce privește taxele, atunci când această diferență provine din natura și din schema generală a sistemului de taxe respectiv⁹. Pentru ultima parte a testului, sarcina probei revine statului membru.
- (42) În cazul de față, marii consumatori de energie sunt avantajați, întrucât sunt exceptați parțial de la acoperirea costului aferent cotei de certificate verzi obligatorii. Prin urmare, hotărârea de guvern îi scutește de o povară pe care, în mod normal, ar trebui să o suporte.
- (43) Conform dispozițiilor Legii 134/2012 (modificată prin Legea 23/2014), obligația normală este ca furnizorii de energie să achiziționeze o cotă obligatorie de certificate verzi, al cărei cost îl vor recupera ulterior de la consumatorii finali printr-o componentă a facturilor la energia electrică. Mai precis, legislația națională (Legea 134/2012, modificată prin Legea 23/2014) impune furnizorilor de energie electrică să includă în facturile trimise consumatorilor costul certificatelor verzi, menționat separat de costul energiei electrice, precizându-se temeiul juridic și calculând costul respectiv sub forma unei cote anuale impuse de autoritatea de reglementare în energie, multiplicată cu cantitatea de energie furnizată și cu prețul mediu al certificatelor verzi achiziționate.

⁸ Hotărârea în C-387/92, *Banco Exterior de España*, EU:C:1994:100, punctul (13) și în C-75/97, *Belgium / Commission*, EU:C:1999:311, punctul (23).

⁹ Hotărârea în C-159/01, *Netherlands / Commission*, EU:C:2004:246, punctul (42); Hotărârea în C -279/08 P, *NOx emission trading scheme*, EU:C:2011:551, punctul (62).

Prin urmare, în mod normal consumatorii ar trebui să suporte costul finanțării SRE, plătind componenta în cauză, inclusă în factura la energia electrică.

- (44) Pentru ca o măsură să intre sub incidența articolului 107 alineatul (1) din TFUE, aceasta trebuie să fie selectivă, și anume să favorizeze anumite întreprinderi sau producerea anumitor bunuri.
- (45) Măsura este selectivă întrucât de aceasta beneficiază numai marii consumatori de energie electrică stabiliți în Hotărârea de Guvern. Autoritățile române estimează că, în temeiul schemei notificate, vor beneficia de ajutor aproximativ 300 de întreprinderi din sectorul minier și din cel productiv.
- (46) Potențialii beneficiari sunt producătorii de bunuri cu un consum mare de energie (de exemplu, producătorii de metale feroase și neferoase, industria hârtiei, industria chimică, industria producătoare de ciment), care sunt activi în sectoare în care se desfășoară schimburile comerciale dintre statele membre. În consecință, măsura este de natură să denatureze concurența și să afecteze schimburile între statele membre.
- (47) Reducerea finanțării SRE pentru marii consumatori de energie electrică este imputabilă statului, conform prevederilor stabilite prin lege, prin hotărâri de guvern de punere în aplicare și prin acte normative. În plus, statul este cel care, prin Ministerul Economiei și ANRE, acordă marilor consumatori de energie drepturile la reducere și monitorizează punerea în aplicare corectă.
- (48) Pentru ca aceste avantaje să fie considerate drept ajutoare în sensul articolului 107 din TFUE, ele trebuie să fie acordate direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat. Conceptul de „intervenție prin intermediul resurselor de stat” este destinat să cuprindă nu numai avantajele acordate direct de către stat, ci și „acele avantaje acordate prin intermediul unui organism public sau privat, desemnat ori înființat de către stat pentru administrarea ajutorului”¹⁰. În acest sens, articolul 107 alineatul (1) din TFUE face referire la toate mijloacele financiare prin care autoritățile publice pot sprijini în mod real întreprinderile, indiferent dacă aceste mijloace sunt sau nu active permanente ale sectorului public¹¹.
- (49) Reducerea finanțării pentru SRE (care, în cazul de față, corespunde exceptării parțiale de la costul certificatelor verzi) este finanțată exclusiv prin mijloace private. Cu toate acestea, simplul fapt că avantajul nu este finanțat în mod direct de la bugetul de stat nu

¹⁰ Hotărârea în C-76/78, *Steinike & Weinlig / Germany*, EU:C:1977:52, punctul (21); Hotărârea în C-379/98, *PreussenElektra*, EU:C:2001:160, punctul (58); Hotărârea în C-677/11, *Doux Elevage and Cooperative agricole UKL-ARREE*, EU:C:2013:348, punctul (26); C-262/12, *Vent de Colère*, EU:C:2013:851, punctul (20); Cauzele conexe C-72/91, C-73/91, *Sloman Neptune*, EU:C:1993:97, punctul (19).

¹¹ Hotărârea în Cauza *Doux Elevage*, EU:C:2013:348, punctul (34), Hotărârea din 27 septembrie 2012, *France / Commission*, T-139/09, EU:T:2012:496, punctul (36), Hotărârea în C-262/12, *Vent de Colère*, EU:C:2013:851, punctul (21).

este suficient pentru a se exclude faptul că sunt implicate resurse de stat¹². Din jurisprudența Curții rezultă că nu este necesar să se stabilească în fiecare caz faptul că a existat un transfer de fonduri de la buget sau de la o entitate publică¹³.

- (50) Criteriul pertinent pentru a se evalua dacă resursele sunt publice, indiferent de unde provin inițial, este nivelul intervenției autorității publice în definirea măsurilor în cauză și a metodelor de finanțare a acestor măsuri¹⁴. Prin urmare, simplul fapt că schema de subvenții de care beneficiază anumiți operatori economici dintr-un anumit sector este finanțată integral sau parțial prin contribuții impuse de autoritatea publică și percepute anumitor întreprinderi nu este suficient pentru ca schema respectivă să nu mai aibă statutul de ajutor acordat de către stat¹⁵. În mod similar, faptul că resursele nu ar fi în niciun moment proprietatea statului nu înseamnă că resursele nu ar mai fi resurse de stat, dacă se află sub controlul statului¹⁶, în special atunci când ajutorul este acordat de organisme de drept public sau privat desemnate sau înființate de către stat¹⁷. Curtea a constatat existența resurselor de stat în cazul fondurilor finanțate prin contribuții obligatorii impuse de legislația națională, acestea fiind gestionate și alocate în conformitate cu dispozițiile acestei legislații¹⁸.
- (51) Acest lucru a fost confirmat de Curte în cauza *Vent de Colère*¹⁹ în care Curtea a hotărât, de asemenea, faptul că un mecanism de compensare integrală a costurilor suplimentare impuse întreprinderilor ca urmare a obligației de a achiziționa energie electrică eoliană la un preț mai ridicat decât prețul pieței, finanțat de către toți consumatorii finali de energie electrică de pe teritoriul național, reprezintă o intervenție prin intermediul resurselor de stat.
- (52) În lumina acestor principii, Comisia a examinat dacă finanțarea reducerii sprijinului pentru SRE în beneficiul marilor consumatori de energie electrică implică resurse de stat.

¹² Hotărârea din 12 decembrie 1996, *Air France / Commission*, T-358/94, EU:T:1996:194, punctele (63) – (65).

¹³ *Doux Elevage*, EU:C:2013:348, punctul (34), *France / Commission*, EU:T:2012:496, punctul (36); Hotărârea în cauzele C-399/10 P și C-401/10 P, *Bouygues Telecom / Commission*, EU:C:2013:175, punctul (100); C-262/12, *Vent de Colère*, EU:C:2013:851, punctul (19).

¹⁴ *France / Commission*, EU:T:2012:496, punctele 63 și 64.

¹⁵ *France / Commission*, EU:T:2012:496, punctul (61).

¹⁶ Hotărârea din 12 decembrie 1996, *Compagnie nationale Air France / Commission*, T-358/94, EU:T:1996:194, punctele (65) – (67); C-482/99, *France / Commission*, EU:C:2002:294, punctul (37); *Doux Elevage SNC*, EU:C:2013:348, punctul (35).

¹⁷ *Sloman Neptun*, EU:C:1993:97, punctul (19).

¹⁸ Hotărârea în Cauza *Italy / Commission*, 173/73, EU:C:1974:71, punctul (16). Hotărârea în C-206/06, *Essent*, EU:C:2008:413, punctul (66) point 66.

19. *Vent de Colère*, EU:C:2013:851.

- (53) Comisia ia notă de faptul că statul a stabilit o componentă specială a facturii în vederea finanțării cotei obligatorii de achiziționare a certificatelor verzi. Cu alte cuvinte, această componentă a facturii servește la finanțarea sprijinului pentru energia electrică din surse regenerabile, conform Legii 220/2008. În plus, Comisia constată că statul a conferit furnizorilor de energie electrică sarcina ca, pe de o parte, să achiziționeze un număr prestabilit de certificate verzi de la producători și, pe de altă parte, să transfere asupra consumatorilor costul respectiv.
- (54) Mai mult, statul a prevăzut norme detaliate pentru stabilirea cotei de certificate verzi, repartizarea componentei facturii și a componentei majorate, în cazul în care o parte a consumatorilor beneficiază de exceptare parțială. Comisia ia notă de faptul că mecanismul instituit de România compensează integral costurile suplimentare rezultate din obligația furnizorilor de energie electrică de a achiziționa o cotă obligatorie de certificate verzi. Metodologia exactă de calcul al componentei facturii este stabilită în normele de punere în aplicare. Nivelul componentei facturii rezultă automat din metodologia stabilită prin Legea 134/2012, modificată prin Legea 23/2014 și normele de aplicare a acesteia.
- (55) Având în vedere că, într-un an dat, componenta facturii se calculează pe baza previziunilor, România a instituit, de asemenea, un mecanism de corecție cu ajutorul căruia deficitele sau excedentele sunt corectate în anul următor. Acest lucru asigură faptul că furnizorii de energie electrică nu trebuie să suporte nici o povară financiară pentru îndeplinirea obligației de achiziționare, dar, de asemenea, asigură faptul că aceștia nu pot obține, prin intermediul componentei facturii, fonduri care ar servi altor scopuri decât sprijinul pentru energia regenerabilă, astfel cum s-a stabilit de către stat.
- (56) Legislația națională impune furnizorilor de energie electrică să includă costul certificatelor verzi în facturile trimise consumatorilor, menționat separat de costul energiei, cu precizarea temeiului juridic, costul respectiv fiind calculat prin înmulțirea cotei anuale impuse de autoritatea de reglementare în domeniul energiei cu cantitatea de energie electrică furnizată și cu prețul mediu al certificatelor verzi achiziționate. Comisia constată că toți consumatorii de energie electrică au obligația de a plăti componenta facturii către furnizorii de energie electrică pentru fiecare kWh consumat.
- (57) Pe baza elementelor menționate anterior, Comisia consideră că furnizorii de energie electrică gestionează costul certificatelor verzi și că statul le-a încredințat o sarcină specifică, precum și toate operațiunile aferente. În plus, Comisia observă că statul monitorizează modul în care furnizorii de energie electrică gestionează costul certificatelor verzi.
- (58) De asemenea, Comisia observă că, în ceea ce privește punerea în aplicare a schemei notificate, autoritățile române nu numai că stabilesc reducerile privind componenta facturii, ci, de asemenea, verifică eligibilitatea întreprinderilor și emite ordinul administrativ de aprobare a acestora. Într-adevăr, potențialii beneficiari depun o cerere la Ministerul Economiei, care verifică cererea și, în final, acordă reducerile în favoarea marilor consumatori de energie. În continuare, această decizie este impusă furnizorilor de energie cărora nu li se permite să factureze marilor consumatori de energie componenta integrală a facturii, ci numai pe cea redusă.

- (59) Astfel, puterile de monitorizare ale Ministerului Economiei și ale ANRE sunt extinse și corespund cel puțin puterilor în materie de monitorizare deținute de stat în ceea ce privește respectiva taxă din cauza *Essent*²⁰.
- (60) Componenta facturii reprezintă o taxă impusă pe consumul de energie electrică. Aceasta nu corespunde prețului unui produs.

Concluzie

- (61) Având în vedere toate motivele expuse anterior, Comisia a ajuns la concluzia că măsura notificată implică resurse de stat. Comisia observă, în special, că statul poate controla, dirija și influența administrarea reducerilor la ajutoarele acordate pentru SRE: statul intervine atât la nivelul avantajului, cât și al finanțării. Statul este cel care a stabilit destinatarul avantajului, criteriile de eligibilitate și nivelul sprijinului și, de asemenea, a stabilit resursele financiare pentru acoperirea costurilor acestui sprijin.

3.2. Legalitatea ajutorului

- (62) Reducerea sprijinului pentru SRE în favoarea marilor consumatori de energie a fost notificată Comisiei la data de 2 iulie 2014. România a confirmat că acest sprijin nu a fost pus în aplicare și nici nu va fi pus în aplicare înainte de a se obține aprobarea Comisiei. Prin urmare, România și-a respectat obligațiile întemeiate pe articolul 108 din TFUE.

3.3. Compatibilitate

- (63) Comisia a evaluat schema notificată, luând drept temelie EEAG²¹, în special secțiunea 3.7.2. (ajutor sub forma de reduceri ale finanțării sprijinului pentru energia din surse regenerabile).
- (64) În temeiul articolului 8 alineatul (8) din Legea 220/2008 modificat, marii consumatori de energie beneficiază de o reducere a finanțării sprijinului pentru energia electrică din surse regenerabile. Prin urmare, măsura notificată ar trebui să fie evaluată în conformitate cu secțiunea 3.7.2. din EEAG.
- (65) Punctele 185-186 din EEAG prevăd că ajutorul ar trebui să fie limitat la sectoarele care sunt expuse unui risc în ceea ce privește poziția lor concurențială, din cauza costurilor care rezultă din finanțarea sprijinului pentru energia din surse regenerabile în funcție de electro-intensitatea acestora și de expunerea la comerțul internațional. În consecință, ajutorul poate fi acordat dacă întreprinderea face parte din sectoarele enumerate în anexa 3 la EEAG. În plus, la punctul 187 din EEAG se prevede că statele membre pot impune criterii de eligibilitate suplimentare, cu condiția ca, în cadrul sectoarelor eligibile, selectarea beneficiarilor să se facă în baza unor criterii obiective,

²⁰ *Essent*, JO C, 2008, p. 413.

²¹ JO C 200, 28 iunie 2014, p. 1.

nediscriminatorii și transparente și ca ajutorul să fie acordat, în principiu, în același mod pentru toți competitorii din același sector, dacă se află, *de facto*, într-o situație similară.

- (66) În conformitate cu hotărârea de guvern menționată, numai întreprinderile care fac parte din sectoarele enumerate în anexa 3 din EEAG sunt eligibile pentru reducere, cu condiția ca acestea să poată demonstra îndeplinirea tuturor condițiilor de eligibilitate suplimentare.
- (67) Cerința ca întreprinderile să fie eligibile pentru reducere de 85 %, 60 % și 40 % a sprijinului pentru SRE numai dacă pot face dovada unei electro-intensități de minimum 20 %, între 10 % și 20 % și între 5 % și, respective, 10 % reprezintă o cerință de eligibilitate suplimentară obiectivă, transparentă, și care nu discriminează între întreprinderi aflate, *de facto*, într-o situație similară.
- (68) În plus, Comisia a ajuns la concluzia că și criteriile de eligibilitate suplimentare menționate la considerentul (22) sunt obiective și transparente și nu discriminează între întreprinderi aflate, *de facto*, într-o situație similară, având în vedere explicațiile detaliate furnizate și modificările transmise de autoritățile române, astfel cum sunt descrise la considerentele (23) - (25).
- (69) La punctul 188 din EEAG se prevede că ajutorul este considerat proportional dacă beneficiarii ajutorului suportă cel puțin 15 % din costurile suplimentare fără reducere. Sistemul stabilit de România respectă această condiție, iar reducerea maximă care poate fi acordată beneficiarilor cu o electro-intensitate mai mare de 20 % este de 85 %.
- (70) Pentru calcularea valorii adăugate brute, în Hotărârea de Guvern se utilizează valoarea adăugată brută la costul factorilor și se referă la media aritmetică pe parcursul ultimilor 3 ani pentru care există VAB, conform anexei 4 la EEAG. Așa cum se arată în considerentul (21) de mai sus, hotărârea de guvern conține o normă specifică pentru noile întreprinderi. Aceasta corespunde normei stabilite la nota de subsol 3 din anexa 4 la EEAG. În fine, pentru calcularea prețului la energie electrică, hotărârea de guvern utilizează prețurile medii la electricitatea cu amănuntul practicate în anul cel mai recent pentru care există date disponibile, în conformitate cu anexa 4 din EEAG.
- (71) Sistemul instituit de România, conform descrierii din considerentul (35), este conform cu cerințele prevăzute la punctul(192) din EEAG.
- (72) Conform secțiunii 3.2.7. din EEAG, statele membre au obligația de a publica, începând de la 1 iulie 2016, anumite informații privind beneficiarii ajutorului. Comisia ia notă de angajamentul României de a se conforma cerințelor de transparență începând din 1 iulie 2016, astfel cum se prevede la considerentele (33) și (34).
- (73) România s-a angajat să notifice din nou măsura, peste 10 ani.

4. CONCLUZIE

Prin urmare, Comisia a decis să nu ridice obiecțiuni cu privire la ajutor, considerând că acesta este compatibil cu piața internă, în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) litera (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Comisia reamintește autorităților române faptul că, în conformitate cu articolul 108 alineatul (3) din TFUE, orice plan de refinanțare, reformare sau modificare a acestui ajutor trebuie să fie notificat Comisiei, în temeiul dispozițiilor din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (în prezent, articolul 108 TFUE).²²

În cazul în care prezenta scrisoare conține informații confidențiale care nu ar trebui divulgate părților terțe, vă rugăm să informați Comisia în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii. În cazul în care Comisia nu primește o solicitare motivată în acest termen, se va considera că sunteți de acord cu divulgarea către părți terțe și cu publicarea textului integral al scrisorii pe site-ul internet, în versiunea lingvistică autentică:

<http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>.

Solicitarea dumneavoastră trebuie trimisă prin scrisoare recomandată sau prin fax, la următoarea adresă:

Commission Européenne
Direction générale de la Concurrence
Direction Aides d'État
Greffes des aides d'État
B-1049 Bruxelles
Belgique
Email: stateaidgreffe@ec.europa.eu
Fax No: (0032) 2-296.12.42

Cu deosebită considerație,

Pentru Comisie

Joaquín ALMUNIA
Vicepreședinte

²² JO L 140, 30.4.2004, p. 1.